

بنام خدا

فرهنگ نامهای ایرانی (آذربایجانی)

حاوی بیش از ۳۸۰۰ مدخل

به همراه نامهای آذربایجانی مصوّف سازدن ثبت احوال

پرویز زارع شاهمرسی

سر شناسه	زارع شاهمرسی، پرویز، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	فرهنگ نامهای ایرانی (آذربایجانی) / پرویز زارع شاهمرسی.
مشخصات نشر	تبریز: اختر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۱۲ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۸۴۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	نام‌های ایرانی — واژه‌نامه‌ها
موضوع	Names, Iranian -- Dictionaries
موضوع	نام‌های اشخاص — ایران — واژه‌نامه‌ها
موضوع	Names, Personal-- Iran-- Dictionaries
رده‌بندی کنکره	۱۳۹۶ ف ۱۶۴ ز / ۳۰۲ CS
رده‌بندی دیویی	۹۲۹/۴۴۰
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۵۳۶۲۳

نشر اختر

فرهنگ نامهای ایرانی (آذربایجانی)

پرویز زارع شاهمرسی

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۳۹۶ / ۱۱۲ صفحه رقعی / ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۸۴۳-۵

مرکز فروش: تبریز - اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی امام (ره)، نشر اختر

تلفن: ۰۴۱-۳۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

پیشگفتار

فارغ از اینکه در گستره واژگان یک زبان نامها چگونه پدید می آیند، به این نکته نیز باید توجه کرد که نام چه تأثیر شگرفی در زندگی انسانها دارد. تأثیرات روانی مثبت یا منفی یک نام برای یک فرد، محصول یا مؤسسه، نه چیزی است که روان را کنار آن به آسانی گذشت. هر کدام از این مقوله ها می تواند موضوع پژوهش جادو و جالب با نتایجی خیره کننده باشد.

از طرف دیگر نگاهی به گنجینه نامهای موجود در یک زبان، می تواند ابعاد بسیاری از روانشناسی و باورهای گویشوران آن زبان را برای ما روشن سازد. گویانکه نامگذاری افراد، تأثیر درون یک فرهنگ سنتی و در چارچوب واژگان یک زبان انجام می شود. ارتباط تنگاتنگی با سطح فرهنگی یک قوم دارد. زبان آذربایجانی یکی از زیباترین است که گنجینه ای شایان از نامها را دارد. نامها در این زبان، در قاعده ای متفاوت با دیگر زبانها انتخاب می شدند. رسم در میان این مردمان این بود که یک فرد در مراسم مختلف زندگی، بنا بر اعمال و رفتارهایش اسامی مختلف می یافت. میزان دلآوری و رنجناوری و شجاعت فرد، در نامگذاری او مؤثر بود.

در داستانهای باستانی همچون داستان «دده قورقود» می توانیم که وقتی نوجوانی کار مهمی انجام داد و جنگی نمایان نمود، آنگاه پیر دانا ی قوم که «سان» دده قورقود» باشد، حاضر می شود و متناسب با دلآوری آن فرد، نامی را بر او می گذارد که به نام اصلی او تبدیل می شود.

نامهای مردانه آذربایجانی بیشتر دارای معانی صلابت، استواری، دلآوری بوده و از نام عناصری چون کوهها، آفتاب، پرندگان نیرومند و شکاری، حیوانات شکاری و ... گرفته شده اند. نامهای زنانه نیز قاعدتاً معنای طناری، زیبایی، ملاحظت و دلبری را داشته و از نام عناصری چون ماه، پرندگان آوازه خوان و زیبا مانند کبک،

پرنده‌گان شکاری کوچک و زیبا مانند ترلان الهام گرفته‌اند.

دسته دیگر از نامهای رایج در آذربایجان نامهای مذهبی است. آذربایجانیان نسبت به دین مبین اسلام و همچنین مذهب حقّ تشیع ارادت خاصی دارند و این ارادت قلبی در نامگذاری کودکان نمود خاصی دارد. بویژه نامهای مرکبی که یک جزء آن واژگانی چون «الله»، «علی»، «امام» و .. است.

به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی و سقوط رژیم ستمشاهی و طاغوتی پهلوی که نگرانی تبعیض آمیز به اقوام ایرانی داشت و با برقراری نظام مقدس جمهوری اسلامی، فردوسی پدید آمده است تا اقوام ایرانی در محیطی فارغ از تبعیض، به شناخت فرهنگشان بپردازند و تنوع خرد فرهنگهای ایرانی، هرچه بیشتر زیبایی خود را بنمایاند.

در کتاب حاضر بیش از ۳۰۰ نام اصیل آذربایجانی همراه با تلفظ لاتین و معنای فارسی آنها آورده شده که بیشتر آنها می‌تواند بنا به سلائق مختلف برای نام افراد انتخاب شوند. علاوه بر این نام‌ها، نامی نیز وجود دارند که بنا به معنا و طرز تلفظ، می‌توانند برای محصولات و مؤسسات مورد استفاده قرار گیرند.

خوانندگان گرامی اگر مطلب و یا نظری در باره کتاب حاضر و در کل پیرامون موضوع حاضر دارند، عنایت فرموده و آن را نیز گوازان به برای بنده به نشانی shahmarasi@yahoo.com بفرستند. بایسته است که سپاس خود را از همه اعضای خانوادهٔ مهربانم ابراز نمایم. بویژه پسر که کمک نمایان به من کرد و در ترتیب دادن نامها یاری رساند.

پرویز زارع شاهمرسی

تبریز، لیل آباد

۳ شهریور ۱۳۹۵